

Sygn. akt I CSK 2885/22

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Żmij

w sprawie z powództwa K. B. i K. B.1
przeciwko Bank z W. (Austria)
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 listopada 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 26 listopada 2021 r., sygn. akt V ACa 650/21

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od Bank w W. na rzecz K. B. i K. B.1 kwotę 5 400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 26 listopada 2021 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie V ACa 650/21 z powództwa K. B. i K. B.1 przeciwko Bank z siedzibą w W. (Austria) o zapłatę, na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 16 kwietnia 2021 r. sygn. akt IV C 2302/20 (pkt 1) oddalił apelację oraz (pkt 2) orzekł o kosztach procesu.

Pozwany skargą kasacyjną z 28 lutego 2022 r. zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 26 listopada 2021 r. w całości wnosząc o jego uchylenie, jak również uchylenie w części wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 16 kwietnia 2021 r. w zakresie pkt 1 oraz 2 i orzeczenie co do istoty sprawy

poprzez oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych; ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości, jak również uchylenie w części wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 16 kwietnia 2021 r. w zakresie pkt 1 oraz 2 oraz o przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania w zaskarżonym zakresie; ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania w całości; a także o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na występujących w sprawie istotnych zagadnieniach prawnych oraz potrzebie wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

Powodowie w odpowiedzi na skargę kasacyjną z 30 marca 2022 r. wnieśli o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz strony powodowej łącznie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu ze skargi kasacyjnej według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie spełniała ustawowych przesłanek koniecznych dla przyjęcia jej do rozpoznania

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości, których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa. Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy, który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 sierpnia 2022 r., I CSK 2371/22 i powołane tam orzecznictwo).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu na okolicznościach mieszczących się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń, a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, z 15 października 2002 r., III CZP 66/02).

Zdaniem skarżącego w sprawie występują istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do udzielenia odpowiedzi na pytania:

1. czy w przypadku uznania w wyniku kontroli incydentalnej obecnych w umowie o kredyt indeksowany kursem waluty obcej klauzul spreadowych nieokreślających głównego przedmiotu umowy, za niedozwolone (nieuczciwe) warunki umowne, prawidłowym jest przyjęcie nieważności całej umowy, skoro klauzule ryzyka walutowego, określające główny przedmiot tej umowy, nie stanowią niedozwolonych (nieuczciwych) warunków umownych;
2. czy w przypadku uznania w wyniku kontroli incydentalnej obecnych w umowie o kredyt indeksowany do waluty obcej klauzul odnoszących się do indeksacji kredytu kursem waluty obcej za niedozwolone (nieuczciwe) warunki umowne i w konsekwencji przyjęcia upadku umowy jako konsekwencji wyeliminowana z niej mechanizmu indeksacji, prawidłowe jest

odwołanie się jako podstawy dla określenia oprocentowania zobowiązań kredytowych wyrażonych w walucie polskiej, do stawki referencyjnej WIBOR, skoro w umowie wiążącej strony stawka ta występuje i jest ona definiowana jako odnosząca się do kredytów nieindeksowanych, wyrażonych w walucie polskiej;

3. czy wobec umożliwienia kredytobiorcom posiadającym kredyty denominowane lub indeksowane do waluty innej niż waluta polska dokonywania spłaty rat kapitałowo-odsetkowych oraz dokonania przedterminowej spłaty pełnej lub częściowej kwoty kredytu bezpośrednio w tej walucie na podstawie art. 69 ust. 3 prawa bankowego, wzięwszy pod uwagę aksjomat racjonalności krajowego ustawodawcy, uzasadnione jest przyjęcie, że kredyty denominowane lub indeksowane do waluty innej niż waluta polska są kredytami udzielonymi w złotych polskich, skoro dokonanie przez kredytobiorcę spłaty raty kapitałowo-odsetkowej albo dokonanie przedterminowej spłaty pełnej lub częściowej kwoty kredytu bezpośrednio w walucie, do której denominowany lub indeksowany jest kredyt, prowadzi do skutecznego spełnienia świadczenia wynikającego ze stosunku zobowiązaniowego w postaci umowy kredytu oraz zaspokojenia wierzyciela w osobie kredytodawcy, bez konieczności dokonywania jakichkolwiek przeliczeń lub innych operacji walutowych wpłacanych przez kredytobiorcę środków w walucie innej niż waluta krajowa.

W ocenie Sądu Najwyższego szczegółowa analiza skargi kasacyjnej prowadzi do wniosku, iż formułowane przez skarżącego zagadnienia prawne nie czynią zadość wymaganiom wskazanym w powyższych rozważaniach. Ponadto rozstrzygnięcie powołanych przez skarżącego zagadnień oraz potrzeba wykładni przepisów przezeń przytoczonych pozostaje bez wpływu na rozstrzygnięcie skargi, zaś wskazane przez skarżącego zagadnienia prawne są pytaniami o trafność stanowiska Sądu Apelacyjnego wyrażonego w związku z rozstrzygnięciem konkretnej sprawy i polemiką z tym stanowiskiem, związaną z zastosowaniem konkretnych przepisów prawa. Wskazać przy tym należy, że skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie nie ma charakteru postępowania w ramach trzeciej instancji, natomiast służy realizacji konstytucyjnych

i ustawowych zadań Sądu Najwyższego (postanowienie Sądu Najwyższego z 8 lipca 2022 r., I CSK 2912/22). Ostatecznie, przedstawione zagadnienia prawne nie stanowią zagadnienia nowego. Potwierdza to stanowisko zajęte przez Sąd Najwyższy chociażby w postanowieniach: z 16 marca 2021 r., I CSK 635/20; z 22 czerwca 2022 r., I CSK 3123/22, które pozostaje aktualne i do którego oraz jego uzasadnienia, adekwatnego dla sprawy, odwołuje się celem uniknięcia zbędnych powtórzeń.

Powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (postanowienie Sądu Najwyższego z 11 sierpnia 2022 r., I CSK 2302/22).

Przez rozbieżności w orzecznictwie sądów uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania należy przy tym rozumieć istnienie zróżnicowanych albo sprzecznych rozstrzygnięć w sprawach o takich samych lub zbliżonych stanach faktycznych, w których mają zastosowanie te same przepisy prawa, wyłożone lub zastosowane w sposób prowadzący do wydania odmiennych orzeczeń albo innych decyzji procesowych (postanowienie Sądu Najwyższego z 22 sierpnia 2022 r., I CSK 601/22).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, iż skarżący nie wykazał, ażeby w sprawie istniała potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, albowiem lakoniczne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., nie wskazuje ani wątpliwości interpretacyjnych art. 496 k.c. w zw. z art. 497 k.c., ani rozbieżnych orzeczeń w sprawach o takich samych lub zbliżonych stanach faktycznych, w których mają zastosowanie te same przepisy

prawa, wraz z dokonaniem ich analizy. Skarżący zaniechał również wykazania, iż rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (pkt 1 postanowienia), nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego (pkt 2 postanowienia) orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c., z uwzględnieniem § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800, ze zm.).

Z tych wszystkich względów, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.